

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedezmény.

A politikai vizekről.

— jan. 25.

Meghosszabbított idejű ülésen tárgyalja a képviselőház a bankjavaslatot s még se tudhatja senki se, hogy meddig köti le a parlament munkaerejét az egyre tartalmatlanabbá laposodó bankvita. Alapos és magas színvonalon járó bankvitáról beszéltek, de valóságban nem az. Nem is lehetett volna olyan vitát képzelni, amely újabb világitásba volna képes helyezni a közös bank vagy az önálló banknak akár bármely részletkérdését is. Ez már mind túlhaladott álláspont. Alig másfél év előtt a legkiválóbb szakemberek mondták el nyomós véleményüket a bankkérdésről. Ezeket mind lenyomatták, közzétették és mindezen emlékiratokból egy egész szakkönyvtár került ki a bankkérdésre nézve. Nincs tehát semmi új elmondani valója az ellenzéknek. Amit az egyes szónokok előadnak, azt már sokkal illetékesebb helyről, eredetiben olvastuk, vagy hallottuk.

De az ellenzéknek még a határozati javaslata sem új. Legfeljebb az benne az újság, hogy az okozta a koalíciós kormány és a pártok koalíciójának összemomlását, mert tavaly januáriusban a Justh-csoport határozati javaslata nyerte el a képviselőház többségének szavazatát, mely javaslat szerint 1911. január elsején kötelezővé tették az önálló bank felállítását. Miután ezen határozati javaslat végrehajtására a Wekerle-kormány nem vállalkozott, sőt maga a Kossuth-csoport ellene volt a fix terminusnak, melyet maga Kossuth Ferenc képtelenségnek mondott, ezen megbukott a kormány, két felekezetre szakadt a nagy függetlenségi párt. — Most Földes Béla ezt a határozati javaslatot oly értelemben terjeszti a Ház döntése elé, hogy utasítatik a kormány, miként az önálló jegybank felállítása tárgyában 1910. január 28-án hozott képviselőházi határozat végrehajtása iránt intézkedjék, vagyis 1911. január 1-én állítsa fel az önálló bankot, amely terminus már régen elmult, eltekintve attól, hogy a közös jegybank éppen a kormány részéről, egyezményszerűleg 1911. február 15-ig provizóriumot kapott működésére nézve. Ennélfogva a kormányt egyenesen fizikai és jogi lehetetlenségre utasítják.

Annak még volna értelme, hogyha a határozati javaslat egy

rövidebb vagy hosszabb, de a dolog természetének megfelelő és feltétlenül szükséges határnapra kitzúzná az önálló bank felállítására vonatkozó határozati javaslat végrehajtását. Ámde ettől a fix-terminustól meghökölt maga a Justh párt, amelynek ugylátszik erősen nyomja a lelkiismeretét a tavalyi fix-terminus, mely a függetlenségi és 48-as párt bukását okozta. Most tehát a fix-terminust óvatosan kerüli, ekként a Kossuth-párt támogatását is biztosította. Sőt megtörtént az a csuda, hogy a bankkérdés, mely a függetlenségi és 48-as pártot felrobbantotta, ugyanaz a bankkérdés és ugyanazon határozati javaslatra való hivatkozás, ime ismét összehozza a ketté szakadt pártot, egymással kibékítette, sőt talán a végleges egyesülés megnyitója is lett.

De éppen ebben van a politikai hamisjáték. Joggal lehet kérdezni, hogy a Justh-párt miért hagyta ki most a fix-terminust? Hisz ha olyan szükséges az önálló bank felállítása és az eredeti terminus már rég letelt, úgy inkább egy újabb határnapot kellene kitzúzni, nem pedig egy általános sürgősségi indítvánnyal elütni a dolgot. A fix-terminus elejtése tehát a Justh-párt részéről az ő tavalyi nagy bűnének a nyilvános bevallása és a Kossuth Ferenc párthiveinek kiengesztelése. De ez lehet a függetlenségi és 48-as párt belső családi házi ügye, de amiből aztán látszik az is, hogy ez a bankvita ürügy csupán, hogy a függetlenségi és 48-as pártot ismét egy tető alá hozza, esetleg a tavalyi koalíciós kormánypárt helyébe a koalíciós ellenzékot megteremthesse.

Ezért van a hosszú és semmi újdonságot nem produkáló bankvita, melyet már tavaly meguntunk, mert a bankkérdés még sem oly izgató kérdés, hogy az a fölötti vitákat újból megkivánjuk. Ez a bankkérdés már szakértők, kormányok, pártok által annyira el van csépelve, hogy ezek a reprizek éppen nem kívánatosak és nem is vonzanak, ami abból is kitűnik, hogy a bankvita úgy a képviselőház üléstermének, mint a karzatoknak kongó üresége mellett folydogál. Teljesen indokolt volt tehát a képviselőház többségének az a kivételes intézkedése, amelylyel a parlamenti beszédek oktalan és szükség nélkül való tultengését szokták lecsapolni: az ülések meghosszabbítása. Nos, most alkalom van az „alapos és magas szín-

vonalu“ vitára anélkül, hogy az országot soká várokozatná azokra a jelentős reformokra, amelyek megalkotása a bankszabdalom meghosszabbítását, ennek törvényhozási elintézését föl fogja váltani.

Ujhely érdekei.

— A felső-kereskedelmi iskola. —

— jan. 25.

A városi képviselőtestület legutóbbi gyűlésén a polgári fiúiskola kérdésével kapcsolatban egy igen fontos kulturszükségletéről is szó volt, a felső-kereskedelmi iskola létesítéséről. A képviselőtestület ugyanis arra utasította a tanácsot, hogy a felső-kereskedelmi iskola megalkotására a kezdő lépéseket tegye meg. Csak gyenge szellő, alig jelentékeny mozzanat és mégis Ujhely számottevő közönségének a lelkét oly örömmel töltte el már e hírek vétele is, mintha ezáltal legsúlyosabb gondjaitól, elviselhetetlen terhétől szabadulna meg. És méltán! Arról van ugyanis szó, hogy Ujhely iskolát építsen, amelynek célja: egyrészt a kereskedelmi pályára lépő ifjakat középiskolai fokon, az általános műveltség alapján a legutóbbi értelemben vett kereskedelem szolgálatára, valamint közhivatali pályákra lehetőleg alaposan és szakszerűen előkészíteni; másrészt oly ifjakat nevelni, kik a közgazdaság egész körében mélyebbre ható kiképzést nyernek. Arról van szó, hogy iskolát építsen, amely gyakorlati irányú oktatásával nyitva van minden pálya, minden rend számára.

Az eddigi eredmények.

A három osztályból álló felső-kereskedelmi iskola tanulóit a középiskolák és a polgári iskola negyedik osztályából veszi fel. Ujhely városa — büszkén mondhatjuk — mindkét foku intézettel dicsekedhetik. Polgári fiúiskolánk — mely egyike az ország legnépesebb intézeteinek — évente 70—72 tanulót bocsát ki szárnyai alól, hol tanulmányait tovább nem folytathatja. E növendékeknek csaknem 85—90%-je (helyben tehát 61—63) kereskedelmi iskolára van utalva. A gimnázium negyedik osztályát végzett növendékeknek szintén számottevő része — kik a gimnázialis tárgyak iránt erősebb hajlamot nem éreznek — szintén a felső-kereskedelmi iskolát keresi fel tanulmányai további folytatására. És mégis csodálatos! A város huzakodik, vonakodik létesíteni egy oly intézményt, mely ily centrális helyen, mint Sátoraljaujhely legelső, legszükségesebb s legnélkülözhetetlenebb kulturális közszükségletet képez. Vonakodik teljesíteni egy olyan kulturmissziót, melyet Ujhely társadalma tovább nem odázhat és egy pillanatig sem nélkülözhet. Napról napra halljuk a társadalom ajakáról a sürgető panaszt, amely a kereskedelmi iskola minél előbbi létesítésére irányul. Nem győzzük eléggé megnyugtanni azokat a tömegesen érdeklődő szülőket, kik folyton azzal a kérdéssel fordulnak hozzánk, vajjon meg lesz-e már a kereskedelmi iskola?

És még csodálatosabb ennél az,

hogy a város vonakodik létesíteni egy oly intézményt, mely egy fillér áldozatába sem kerül és nem kevesebb közszükségletet képez, mint a mindennapi kenyér. Hogy fillér áldozatába sem kerül, azt a fent említett adatok fényesen dokumentálják. Hiszen már „a priori“ teljes határozottsággal meg lehet állapítani azt, hogy az intézet felállítása a városra nézve jelentékeny anyagi előnyt biztosítana. Hiszen csak a helyi iskolák nyújtotta anyag is már tultelítést idézne elő. Ha emellett még tekintetbe vesszük Ujhely kedvező lokális körülményeit, amely a perifériákról is nagyszámú tanuló ifjuságot vonzana ide, úgy közel állunk a valósághoz, midőn azt hisszük, hogy a kereskedelmi iskola megvalósítása, már az első esztendőben is parallel osztályok felállítását tenné szükségessé.

De ez még mind kevés! Városunkat évente elhagyja 150—200 serdülő ifju, mely tény már magában véve is jelentékeny veszteséget jelent a város kereskedelmére és vagyoni állapotára; de még fontosabb ennél az a körülmény, hogy elhagyja e serdülő ifjuság városunkat abban a korban, amelyben kezdetét veszi az ifju léleknek erkölcsi kialakulása, mely korban leginkább van szükség arra, hogy a fejlődő ifju otthon nevelkedjék, a szülők legintenzívebb irányításának hatása alatt. Igen fontos és meggondolandó kérdés, mit cselekszünk akkor, midőn gyermekeink erkölcsi nevelését átmenetileg avatatlan egyének befolyása és irányítása alá helyezzük. De még egy igen fontos körülmény! Városunknak igen sok oly törekvő, becsületes polgára van, ki szívesen áldoz gyermekeinek nevelésére évente 200—300 koronát, de már 1000—1200 koronát a legnagyobb nélkülözések mellett is képtelen áldozni. Hát a város ezen becsületes, áldozatkész polgára ne tanithassa gyermekét? Ennek sajgó fájdalommal, könyvteli szemmel kelljen néznie, mint esik el iparkodó gyermeke az ismeretszerzés, a tudás, a továbbképzés s az összművelés lehetőségétől? Mint becsületes munkása e városnak s e nemzetnek nem formálhatja talán ő is némi jogot arra, hogy gyermekét neveltethesse?

Ami morális kötelességünk.

Azt hisszük a városnak morális kötelessége módot találni arra, hogy polgárainak érdekét elősegítse s megkönnyítse, tegye lehetővé részére azt, hogy tőle telhető áldozatkészség mellett gyermekét ő is neveltethesse. A városnak meg kell valósitania ez intézményt, mely a város és nemzet fainak jövőjére való.

És ennek a fontos kulturmissziót szolgáló feladatnak a megvalósítására a városnak kettős módja is van. Először: vagy maga felépíti az iskolát s alkalmazva a szükséges tanerőket, egy szűkebb körű bizottság révén felajánlja a kormánynak és kieszközli a közoktatásügyi miniszteriumnál a tanerők fizetését, esetleg kiegészítését (amint az ország több városában van), vagy pedig teljesen saját kebelében szervezi az egész intézményt.

Bármelyik megoldást választja is a város, nemcsak hogy anyagi áldozatába nem kerül, de feltétlenül tud magának némi anyagi előnyt is biztosítani.

De tegyük fel, hogy semmi anyagi előnye nincs! Hát akkor nem kötelese-e a város ily általános érdekű kérdéssről az ifju nemzedék számára életrevaló továbbképző intézményről gondoskodni? Nem kötelessége-e a városnak, hogy polgárainak legbensőbb érdekét, legközvetlenebb óhaját megvalósítsa, amikor az fillérvényi áldozatába sem kerül. A városi polgárság nagy tömegének legsürgősebb akarata és óhaja nyilvánul meg, midőn azt mondom, hogy igen is kötelessége.

Nos és erre itt van a legkönynyebb, a legjobb alkalom. Elhatározta ugyanis a város, hogy polgári fiúiskolát épít valamelyik szabad telken. Ezzel egyidejűleg aránylag esékély többlettel a felső-kereskedelmi iskola ügyét is el lehet intézni, minden fizikai vagy más irányu akadály felmerülése nélkül. Tessék az intézetet úgy építeni — mint az ország számos városában van — hogy a földszinten helyeztessék el az egyik intézetet s az emeleten a másikat. A város ilyformán egy fáradsággal s csaknem egy kiadással polgárainak legszükségesebb érdekét, legközvetlenebb óhaját is teljesítette.

Mozduljon meg a város.

Elég volt már a tespedésből! Zemplénavármegye székhelyén, amelyhez annyi sok szép kulturális tradíció fűződik, kell, hogy továbbképző intézet legyen. Kell pedig minél előbb. A negyedik osztály elvégzésével a fiatal ifjak mögött bezárulnak az iskola kapui s minthogy nálunk továbbképzésre új ösvények nem nyílnak, oly korban esik el az önművelés lehetőségétől, amidőn megkomolyodva, felismeri a tudás nagy hasznát s örömmel tanulna tovább.

E visszas állapotban egy városzerte megindult társadalmi akció igyekszik segíteni a kereskedelmi iskola létesítésével, melynek 3 évre terjedő tanfolyamában az ifjuság alkalmat talál úgy szak-, mint általános ismereteinek gyarapítására. A legradikálisabb eszközökkel hozzá kell látni, hogy a felső-kereskedelmi iskola — melyet Ujhely polgársága eddig sajnosan nélkülözött — már szeptemberre megvalósuljon. Sátoraljaujhely városa a múltban is mindenkor résztvevő a kulturális mozgalmakban, hinni és remélni akarjuk, hogy a felső kereskedelmi iskola szervezésével ezuttal is bizonyítékát fogja adni demokratikus gondolkodásának.

Kardos Ignác,
okl. középiskolai, polgári iskolai tanár.

Visszaemlékezések

az izr. hitközségi választásokra.

— jan. 25.

A „Zemplén” a múlt héten már közölte a helybeli statusquo izr. hitközségben megejtett választások eredményét anélkül, hogy ezen ügygel behatóbban foglalkozott volna. Mint-hogy azonban a valószínű felderítésétől sokkal inkább várható a gyógyítás, semhogy a körülmények szépitgetésével, vagy elhallgatásával szolgálhat lehetne tenni, szükségesnek tartom a sajnós ügyet tüzetesebben tárgyalni.

Az említett hitközségben máskor rettentő közömbösséget tapasztaltunk a hitközségi választások iránt, most azonban ezek erős indulatba hozták a hitközség nagy részét. Elégületlenek, kik magukat konzervatívoknak mondják, eddigi ugymondott hibák kiméletlen ostromozói tüzeltek fel a hitközség tagjait: szervezkedjünk, válasszunk más képviselőtestületet, mert a mostani vezetőség nem mozdítja elő kellő energiával anyagi és szellemi érdekeinket, a hitközségi adót évről-évre emeli, a hitközség kiadásai pedig évről-évre nőnek. Voltak, akik a hitközségi iskolával való elégedetlenséget, a tanítás ellenőrzésének szigo-

ritását és a héber oktatás intenzívebbé tételét is hangoztatták: — a zászlóbontás lehangzatosabb jelszava pedig az volt, hogy mihelyt a megüresedett rabbiállás betöltése napirendre kerül, alkalmazzunk az orthodox igényeknek is minden tekintetben megfelelő és a hitközség régi hírnevéhez méltó rabbit.

Ezt hirdették mindazok, kik Klein Károly dr. vezetésére alatt harca keltek. De tévednek, kik azt hiszik, hogy mindazok, kik zászlót bontottak, céltudatos igyekezetre gondoltak s a hitközségi intézmények fejlesztése, vagy a közjóért való lelkesedés hevíti s hogy mindnyájan programjuk azon magaslatán állanak, hogy mindazt meg is valósíthatják, amit hirdetnek.

Szó sínes róla! A valóság az, hogy a konzervatívok nagyrésze csak a képviselőtestületi tagságot áhította, mert akik férfias meggondoltsággal fognak dolgozni, akik számot vetnek önmagukkal, bátran kitartanak kitűzött céljuk mellett. De ők három hét alatt háromszor is változtatták programjukat s csak a rontás bontásában maradtak következetesek. A vezér unszolására a hangos tábor előbb ugyanis azt követelte, hogy Zinner Henrik helyett, ki — mondották — évek óta ül a hatalomban, Rosenthal Sándor dr.-t kell megválasztani hitközségi elnöknek. E célból alaposan megrostálta a régi képviselőtestületet, kibuktatván abból oly férfiakat (Kellner dr.-t, Erényi Manó dr.-t, Davidovics Jenő dr.-t, Schön Sándort, Zinner Adolfot, Davidovics Adolfot, Goldberger Izidor dr.-t stb.), kik független állásuknál és társadalmi kiváló helyzetüknél fogva a szabad vélemény és meggyőződés kinyilatkoztatásától nem rettennek vissza s választottak helyettük többnyire oly hitközségi tagokat, kik a társadalomban és a hitközségben a kibukottaknál sokkal kis. bb állást foglalnak el.

S alig helyezkedtek el Klein Károlyék a képviselőtestületben, vagy — mint ők mondják — a „hatalom”-ban, erős ok nélkül cserben hagyták elnökjelöltüket s ismét jobbnak látták a Zinner Henrik nevét a zászlójukra írni, hogy azután az utolsó órában — Haas Adolfot jelölték hitközségi elnöknek, de kudarcot vallottak, mert a nagy hűhóval megindított mozgalom, a hatalmas és eleven sürgős-forgás avval végződött, hogy — Zinner Henrik lett hitközségi elnök.

Venio nunc ad fortissimum: az iskolaszék erőszakos gyöngítéséhez. Mert kétséget sem szenved, hogy Klein Károlyék valóságos merényletet követtek el a hitközség oktatásügye ellen, midőn az iskolaszéket legértékesebb erőitől: Roboz Bernát dr. elnök, Reichard Salamon dr. al-elnök és Knopfler Sándor nyugalmazott tanítótól megfosztották s helyettük oly hitközségi tagokat választottak, kik még valamiképp sem értenek a tanügyhöz. De a minden áron érvényesülni akaró vezér (iskolaszéki elnök akar lenni) nem nagyon válogatós az eszközökben s azért takarodniok kellett azoknak, kik nemes ambícióval szolgálták a hitközség oktatásügyét.

Röviden elmondottam a dologról való véleményemet. Nem hódolok a személyek kultuszának; nem kötöm magamat a hitk. elnök személyéhez. Ez nekem és még sok, nagyon sok hitk. tagnak mindegy. A hitközség jobbjainak főhaja az, hogy hitközségünk emelkedjék végre-valahára mintájává a zempléni izr. hitközségnek. Erősen bizom abban, hogy a hitközség vezetősége, okulva a lefolyt 3—4 hét alatt történeteken, tudatára jön annak, hogy tenni és cselekedni kell, mert bizony sok a tenni valója. A hitközségi intézményeket fejleszteni, az iskolát, melyet egyfelől a tanítás ingyenessége, másfelől a vallási közöny veszedelemmel fenyeget, szeretettel gyámolítani kell. Továbbá mulhatatlanul szükséges az

üresedésben levő rabbiállás mindenkit kielégítő betöltése és végül arról kell gondoskodni, hogy az adminisztratív ügyeket mindig pontosan intézzék el, mert nem ritkán tapasztaljuk, hogy némely ügyek elintézését huzzák-halasztják. Hisz — hogy csak egy példát említsünk — ha Klein Károly dr.-nak a hitközség kebeléből való in optime forma bejelentett kilépését idejekorán tárgyalják és elfogadják, akkor ő nem lehetett volna pártvezér s talán most is teljes béke honolna a hitközségben.

Doktor.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(Adókievítő bizottságok kinevezése. A m. kir. pénzügyminiszter az 1885. XLIV. t.-c. és az 1910. III. t.-c. alapján a Zemplénavármegye területén 1911 és 1912. évben működő adókievítő bizottságokba a következő tagokat nevezte ki:

A sátoraljaujhelyi járásba elnök: Osváth Ferenc; elnökhelyettes rendes tag: Ehlert Gyula; rendes tag: Hericz Sándor; póttagok: Diószeghy Pál, Bánóczy Kálmán.

A szerencsi járásba elnök: dr. Kovács Gábor; elnökhelyettes rendes tag: Vitányi Miklós; rendes tag: Gódor Sándor; póttagok: Führer Sándor, Papp József.

A tokaji járásba elnök: Székely Károly; elnökhelyettes rendes tag: dr. Hunyor Sándor; rendes tag: Helm Sámuel; póttagok: Zinner Arnold, Czigányi Béla.

A nagymihályi járásba elnök: Fröhlich Gyula; elnökhelyettes rendes tag: dr. Kállai József; rendes tag: id. Bucsinszky Lajos; póttagok: Strömpl Gábor, id. Landesman Vilmos.

A gálszécsi járásba elnök: dr. Novák István; elnökhelyettes rendes tag: Ilnátkó Emil; póttagok: Mendel Dezső, Hornyák István.

A bodrogközi járásba elnök: dr. Farkas Róbert; elnökhelyettes rendes tag: Szüksák István; rendes tag: Szük Odón; póttagok: Galambos János, Zachár Ferenc.

A homonnai járásba elnök: Kelemen Kálmán; elnökhelyettes rendes tag: Lehoczky Endre; rendes tag: Hosszu Gyula; póttagok: Friedmann Izidor, Kuharszky Gyula.

A varannói járásba elnök: dr. Csöke József; elnökhelyettes rendes tag: Pereszényi István; rendes tag: Gaál Sándor; póttagok: Klausner Emil, Dieszner Antal.

(A vármegye közegészségügyi bizottsága folyó hó 23-án ülést tartott, melyen a bizottság elnökévé dr. Kovaliczky Elek, jegyzővé pedig Kincsesy Péter lettek egyhangulag megválasztva. A tárgysorozat folyamán a Nagymihályban megüresedett kórházi alorvosi állásra Lestyán Pál szigorló orvos ideiglenes kinevezését hozták javaslatba. Szász Dezső okl. gyógyszerész azon kérelmét, hogy Bodrogkereszturon gyógyszerárt állíthasson fel, a főorvos véleménye alapján a bizottság teljesíthetőnek nem találta.

— A vaján-bánóci vasut. A vaján-bánóci vasut, a megvalósulás stádiumához közeleg és előreláthatólag még ez év folyamán megkezdik annak kiépítését, mi által az összeköttetés a két fővonal, t. i. az ungvársianki és a sátoraljaujhely-mezőlaborci fővonalak között létesül.

(Pályázat körorvosi állásra. A mezőlaborci körorvosi állásra, melyhez még 28 község tartozik, pályázatot hirdet dr. gr. Hoyos Viktor főszolgabíró. A körorvos törzsfizetése 1600 korona és négyezer egyenkint 200 koronát kitevő ötödéves korpótlék, valamint 400 kor. fuvarátalány, mely azonban később valószínűleg magasabb összegben fog a törvényhatósági bizottság által megállapíthatni.

UJHELYI ÉLET.

Az izr. nőegylet tánomulatsága.

CAPUT 1.

Az izraelita nőegylet szombat esti mulatságáról csak strófáink vannak. Rapszodikus és szeszélyesen papírra került mondatok, amelyekből vértelenül rezeget ki az emlékezés. Az ember tolla tulontul szegény és a szóiban való bőségünk könnyen mond csödtöt: így — a nyomda festéken át — száraz lesz az írás és elmosott mondatok adnak számot a szombat éjszaka minden ragyogásáról. És elegánsan, színesen amint összetudott süriteni a nőegylet a színház négy fala közt minden jókedvet, abba valósságot, vért a legnemesebb emberi elhatározás vitt: az élet nagyon keményen ránknehezedett és nehéz egy lépést is tennünk anélkül, hogy élünk ne álljon a nyomor és ne kérje az irgalmunkat. A megindultságot, melylyel meg tudunk illetődni minden szenvedésen és az eltökéltséget, hogy eredménynyel kapcsolódhassanak hozzá a nagy társadalmi akciókhoz a mi felbuzdulásaink. És hosszú idők óta fáraradhatatlanul buzgóan szolgálja az izraelita nőegylet a nemesis missziót: segít a szenvedőn és valahogy benne zendül ebben a pár szóban az élet, melynek nemcsak könyvei vannak, de van ereje ahhoz is, hogy enyhe simítás, jótékony kezekkel le tudja töröltetni a könyüt annyi száz meg száz szempilláról.

CAPUT 2.

Szombat estére valahogy megifjodott a mi ócska színházunk. Enyhe, fehér villanyfényben uszott — véges végig — az az ódon épület és ami szépséget az ilyen bál éjszakák csak össze tudnak halmozni, az mind ránkvirított a nézőtérrel, mindenféle pompás, izléssel való eleganciára bukkanak a tekintetek: drága, ragyogó toalettekben a hölgyek, csupa mosolygás, csupa huncut jókedv az arcuk és feketében — szíves készséggel — az urak, a levegőben nagyszerű illatok kergetődznek, egy merő fehérség az egész terem, amint vidám zsongással, jókedvűen tracsosolva vár a hangversenyre...

Kilenc óra tájban megjelenik a dobogón egy vékony szőke fiatalember, Szentgály Gyula. Beleüt a zongora billentyűibe és klasszikus becsüen elevenednek meg — az ujjai érintésére — a zengő, művészi tökélyű dallamok. Majd fölzug a taps s valósággal orkáná öblösödik, amikor dr. Hajdu Marcellné, az Operaház tagja áll a publikum elé. Hódítóan szép asszony: Pest körülrajongott szépségei közül való és amit az énekszámában adott, az a legkomolyabb művészet. Lány, szinte bársonyos puhasága a hangja: nagyszerű iskolázottsággal s olyan szuverenül, mely sorra győzi a partitúra minden nehezét, kap szárnyra. Pompás ellenállhatatlanul kedves az előadási módora: minden operai merevség nélkül, könnyedén énekel s ami külsőséggel illusztrálja a melodiát, csupa graciositás, csupa tudatos művészet. A közönség az egyes számai végeztével alig győzte tapsolni: számról-számrá ujjalt meg az ováció, mely lassan nehezen csak akkor csittult el, amikor Ferenczi Károly, a Vigszínház művésze kezdett bele a maga jókedvű dalaiba. Rövid lélegzetű s hol érzelmes, hol vidám hahotájú dolgok kerültek sorra és a Ferenczi nagyszerű, virtuóz művésze — minden erejével, elragadóan kedvesen — szólt le hozzánk a dobogóról. Az énekszámok zongorakíséretét Szentgály Gyula látta el pompás hozzáértéssel. — És ebben a komolyan művészi keretben stilszerűen helyezkedett el az Olchváry Aladár és Olchváry Ernő zene-kettőse: föltétlen uraik a szerzőknek és játszani tudásuk — a dilettantizmus minden sallangja nélkül — művészi színvonallal szólal meg.

És zúgott véges végig a taps és nagyon melegen, valahogy a hangverseny — szenzációk lázával gyűrözte körül a programot — az ováció.

CAPUT 3.

A cigány rákezdett valami enyegő, vidám bosztonra s a parketten hirtelen végig siklott az első táncos pár, majd a második és sorra azután a többi. És tarka, színes forgatagokban áradt a vigság: mintha apró koboldok inceskedtek volna az emberrel, valami mesebeli köntösbe öltözött a terem. A többi után a régi refrén: mélyen az éjszakai órákba nyult bele a mulatság és bőségesen, gazdagon ontotta elének a mosolygós s minden gondról és minden küzdelemről megfeledkezett jókedvet.

Sok-sok forinttal viszi majd közelebb a négyeletet a maga céljaihoz a szombat éjszakai mulatság: elismerés illeti hát dr. Rosenthal Sándorné elnököt, aki fáradságtalanul, nem lankadó buzgósággal munkálkodott az est sikerén. A négyelet mulatságai évről-évre a szezon legsikerültebbjei közül valók: a tradícióhoz hű maradt ezáltal is a négyelet és a mulatság minden sikeressége azon a nemes agilitáson fordult meg, melylyel dr. Rosenthal Sándorné és a rendezésben való társai: Róth Józsefné, az egyet pénztárosnője és Kozma Ármint titkár buzgólkodtak heteken át — a jótékony cél érdekében. (s. p.)

HIREK.

— **Kitüntetett adótárnok.** A király Moldoványi Géza m. kir. adótárnoknak nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a m. kir. pénzügyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. A kitüntetésről szóló okmányt Eisenmann Oszkár kir. tan. pénzügyigazgató e napokban fogja ünnepélyesen a tisztviselői kar jelenlétében átnyújtani a kitüntetett adótárnoknak.

— **Menyecske bál.** — S. A. C. bál. Sátoraljauhelyi előkelő urnői egy menyecske bál rendezését vették tervbe. A mulatság batyubál jelleggel lesz a vármegyeháza összes termeiben megtartva, még pedig, mint értesülünk február hó első felében. — Nagyarányu tánemulatságot készül rendezni a sátoraljauhelyi atletikai club vezetősége is. Mint értesültünk a rendező bizottság a védnökői tisztségre már megnyerte Meczer Gyuláné, Dókus Gyuláné, dr. Rosenthal Sándorné és dr. Haas Bertalanné urnókat, ezenkívül a bál sikere érdekében egy 40 tagú hölgybizottság fog nagy tevékenységet kifejteni, míg a táncrendezés az atlétikából lesz összeállítva. A bál bizottság elnöke a club vezére Dókus Gyula alispán lesz. — A bál határnapja még egyelőre megállapítva nincs, de a farsang legjobb mulatságának ígérkezik. Belépő jegyek febr. 1-től válthatók. Előjegyzés nem lesz.

— **A Szabad Liceumban** vasárnap közbejött akadályok miatt Olchváry Aladár és Ernő vonós kettős játéka elmarad, illetve február 12-ére halasztódik el.

— **A kassai ügyvédi kamara** közölszírre teszi, hogy dr. Richtzeit Vilmos ügyvédet Nagymihály székhelylyel — a kamara lajstromába felvette; **Debrecezen** Bertalan sárospataki ügyvédet pedig önkéntes lemondás folytán a kamara lajstromából törölte.

— **Kifosztott ékszerület.** Szenzációs feljelentést tett a rendőrkapitányságnál folyó hó 21-én Rude József helybeli ékszerész. Bejelentette, hogy atyjának, Rude Bernát ékszerésznek a „Vörös ökör” épületben lévő fiók-üzletét január 20-ának d. u. 5 órája és jan. 21-ének d. u. 5 órája között ismeretlen tettes feltörte és a bolthelyiség kirakat-szekrényében lévő 3327 korona értékű ékszereket ellopta. A feljelentés következtében nyomban és nagy apparátussal megindult a

nyomozás. Először a helyszínén tartották meg a szemlét, ahol megállapították, hogy az ismeretlen tettes a „Vörös ökör” épület udvari átjárója alól behatolt a Wanderer Nánánál által bérelt raktárhelyiségbe, amelyet egy deszkafal választ el az ékszerüzlettől. Itt a deszkafalon fedeztek fel egy kisebb részt, amelyen keresztül a tettesnek a bolthelyiségbe kellett hatolnia. A raktárhelyiségben, a hová a betörő-tolvajnak az átjáróból okvetlenül be kellett jutnia, csodálatosképpen minden érintetlenül maradt. A sok gyümölcsessel megtelt kosár, cukorkákkal és egyéb élelmi szerekkel megrakott asztal, dacára a szűk helyiségnek helyén maradt és a raktárból semmi nem hiányzott. — Miután a tettes az ékszerületet az értékesebb tárgyaktól teljesen kifosztotta, a gazdag zsákmánnyal ugyanazon az ajtón át távozott, amelyen az udvari átjárón keresztül a raktárhelyiségbe jutott. Ezt az ajtót valószínűleg álkülső segítségével nyitotta meg, mert külérőszak nyomait az ajtón nem fedezték fel. Az eddigi nyomozás értesülésünk szerint még nem vezetett eredményre. A rendőrkapitányság azonnal kibocsátotta a körözőlevelet.

— **A sátoraljauhelyi takarékpénztár** folyó hó 22-én tartott közgyűlésében a Pékáry Gyula elhunytával megüresedett igazgatósági tagsági helyre **Keresztessy Lajos** ny. tábla bírót választotta meg; míg a Juhász Jenő lemondása folytán megüresedett takarékpénztári ügyészi állásra dr. Nagy Béla sátoraljauhelyi gyakorló ügyvéd lett az igazgatóság által megválasztva.

— **Az új hajdudorogi gör. kath. vikárius.** **Firczak Gyula** megyés püspök hajdudorogi magyar görög. kat. vikáriusát **Jackovics Mihály** szentszéki ülnök, alapítványi pénztárnokot nevezte ki. A kinevezés egy munkácsi egyházmegyei lelkész, valamint az egyház híveit is a legnagyobb örömmel töltötte el. Az új vikárius a munkácsi egyházmegye legnépszerűbb és legszeretetteljesebb embere. Az új vikárius állását, melylyel a Hajdu, Szatmár és Szabolcs vármegyék gör. kath. egyházainak és iskoláinak felügyelete van egybekötve, április hóban foglalja el.

— **A sárospataki ref. jogakadémia** az 1910—11-ik iskolai év második fele február 1-én kezdődik; január 30—31-én lesznek a beiratkozások, lecke-könyv aláírások s febr. 1-én az összes előadások megkezdődnek.

— **Halálos műtét 40 fillérért.** **Hlavati Andrásné** jánosvölgyei parasztasszony tíz éven át sóvárgott hitese utá, szerelme után, aki Amerikába vándorolt ki, de nem bírta tovább az egyedüllétet s áldozott Amór oltárán, aminek a múlt hónapban hangos következménye lett. A szerelme virága azonban anyja emlőit nem bírta használni, tehát egy alsóvirányosban lakó kuruzsló asszonyhoz fordult segélyért, aki a poronty nyelvét egy rozsdás borotvával 40 fillérért úgy megoperálta, hogy az harmadnapra kiszervekedett. A csendőrség kinyomozta a bűnös manipulációt és úgy a kuruzsló asszonyt, mint az anyát letartóztatta.

— **Táncestélyek.** A sárospataki állami tanítóképző-intézet ifjusága 1911. évi február hó 4-én, a főiskola táptintézetében jótékonycélu hangversenyvel egybekötött táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. — A sátoraljauhelyi mozdonyvezetők köre folyó évi február hó 4-én a városi színházban Dókus Gyuláné fővédnöksége, Faragó Sándorné, Steinhöffer Sándorné és dr. Csizy Béláné védnöksége mellett tánemulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor.

— **Galamb-tolvajok.** **Otosinka** Ferenc helybeli lakos bejelentette a rendőrkapitányságnál, hogy csukott istállóját feltörték és 9 darab 25 korona értékű fajgalambját ellopták. A feljelentés alapján a nyomozás meg-

indult, melynek során kinyomozták, hogy a galamb-tolvajok fiatal, 12—15 éves gyermekek, akik az istálló ajtajának zárját felfeszítették és így jutottak a galambokhoz. Ugyanezek a szép reményű ifjak ellopták egy Jókai-utcai gyártelepi tisztviselő ablakáról a hőmérőt, továbbá **Herman Géza** pékmester udvarából 8 és **Dubay Nándor** Kazinczy-utcai udvarából 2 galambot. A rendőrség a galambokat — három kivételével, melyet szabadon bocsátottak — a fiatal tolvajoknál megtalálták és tulajdonosaiknak átszolgáltatták.

— **Utóállítás.** Folyó hó 24-én pótsorozást tartottak Sátoraljauhelyben, amely alkalommal a 65-ik hadkiegészítő parancsnoksághoz tartozó járásokból és Sátoraljauhely városból összesen 23 újoncot soroztak be.

— **Elfogott kivándorlási ügynök.** A takesányi csendőrség járőre jó fogást csinált. Szedreske községben sikerült elcsipnie Zozulyák János és fia nagymihályi iparosokat, kik Vársárhely és Pazdicsról 10 embert kalauzoltak Galiciába kivándorlás végett. Az áldozatok beismerték, hogy vezetőjüknek 500 koronát fizettek fejéért. Miután a pénz tényleg megkevert, az ügynök a homonnai kir. járásbírósnak, a kivándorlók pedig a határrendőrségnek adták át.

— **Vásár áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Gálszécs községben a folyó évi szept. hó 27-ére és 28-ára eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen szeptember hó 20. és 21-én tartassék meg, miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Halálos baleset.** E napokban Laborecszögön halálos baleset történt. Grünwald Zoltán vargamester telepén a cser szállítását gózzal eszközölték. A kazán aznap délután 6 órakor lett működésbe hozva, amidőn a hirtelen kiömlött forró gőz Grünwald Zoltán 3 éves kis fiát érte. A kis gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap ennek folytán meghalt. Megállapítást nyert, hogy a balesetért senkit sem terhel gondatlanság és hogy a sajnálatos eset véletlenül történt.

— **Elsült pisztoly.** Bazsó Sándor helybeli lakatostanuló egy 5 milliméteres pisztolyt javított munkaadója műhelyében. E közben egy golyóval megtöltötte pisztolyát, mely véletlenül elsült és a golyó a lakatostanuló bal tenyerébe furdott. A megsebesült fiút gyógykezelés végett az Erzsébet kórházban helyezték el.

— **Öngyilkosság.** Ondó János szalóki földműves 36 éves felesége január hó 18-án egy őrzetlen pilaiban férje borotvájával nyakának főütőereit elvágta és az ekkép szenvedett vérvesztés folytán összeesett. Midőn hozzátartozói a véres eseményre reájöttek, a szerencsétlen asszony már teljesen alélt állapotban volt. Bár a községben jelen volt dr. Róth Mihály málcai kórorvos a sérült sebeit összevarta, Ondóné azonban a nagy vérvesztés folytán már nem volt az életnek megmenthető és néhány órai kínos vergődés után kiszervekedett. A hatóság részéről Fejér Elemér tb. főszolgabíró dr. Widder Márk járásorvos kíséretében megjelent a helyszínén, akik konstatálták, hogy a szerencsétlen nő elmezavart állapotban követhette el az öngyilkosságát.

— **Mákvirágok.** A helybeli rendőrkapitányságnak régen nem volt annyi fiatalkoru bűnössel dolga, mint e napokban. Egy csapat fiut azért fogtak be, mert több helyről galambokat loptak, egy újabb szállítmánya a fiatalkoru bűnössöknek pedig azért került a rendőrség kezébe, mert folyó hó 23-án **Schönfeld Béla** kárára elloptak egy 14 korona értékű bórda-rabot és az udvari átjáróban álló lekvárral telt hordókból nagyobb mennyiségű lekvárt, melyet maguk

között jóízűen elfogyasztottak. A lekváros száju 9—15 éves fiukat még aznap elfogták.

— **Gázmotorkezelő tanfolyam.** A kassai m. kir. áll. felső ipariskolánál február hó 3-án gázmotorkezelő tanfolyam nyílik meg, mely március 16-ig tart. A tanfolyamra felvétetnek gázmotortulajdonosok, gázmotorkezelők, gépészek, géplakatosok és általában oly egyének, kik ilyen motorok készítésével vagy kezelésével foglalkoznak vagy foglalkozni kívánnak. Bővebb felvilágosítást ad az intézeti igazgatóság.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Központi Takarékpénztár Sátoraljauhely: Január 29. d. u. 3 óra.
Megyei Általános Bank Sátoraljauhely: Jan. 29. d. e. 10 és fél óra.

Tokajvidéki keresk. és gazd. bank Tokaj: Január 29. d. e. 11 óra.

Bodrogközi Takarékpénztár Királyhelmez: Január 31. d. e. 10 óra.

Sátoraljauhelyi Polgári Takarékpénztár: Febr. 2. d. u. 3 óra.

Sátoraljauhelyi Népbank mit Takarékpénztár: Február 2. d. e. 11 óra.

Sátoraljauhelyi kölcsönös öns. hitelszövetkezet: Febr. 5. d. e. 11 óra.

Zemplénmegyei keresk. termény és hitelbank Sátoraljauhely: Február 8. d. e. 10 óra.

Tokajhegyaljai Takarékpénztár Tokaj: Február 12. d. e. 10 óra.

Sztropkói Takarékpénztár: Febr. 12. d. u. 3 óra.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás

a Tokaj-Hegyalja szőlősgazdához!

A tokaji bortermelés helyzetét, viszonyait, a bor kitünőségét, hozzáférhetőségét ismertető s a tokaji bor iránti érdeklődést a nagy közönségnél felkölteni hivatott „Tokaji Bor” című, magyar, német és lengyel nyelven szerkesztett hirdetői lapunk 3-ik számát 15.000 példányban a folyó év tavaszán fogjuk megjelentetni.

Miután a lap, különösen a hirdetések összeállítása sok időt vesz igénybe, tisztelt szőlősgazdáinkat felkérjük, hogy hirdetéseiket a „Gazdasági Egyesület” címére legkésőbb február hó 15-ig beküldeni sziveskedjenek. Ezentul érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

A hirdetések ára: egész oldal 200, háromnegyed 140, fél 100, negyed 50, nyolcad 30, tizenhatod 20, egy sor 4 kor. — A soros hirdetéseknek a következő rovatokat kell tartalmazniok: termelő neve, lakhelye, készlet hl.-ben, évjárat, fajta, árak koronákban és pedig 0-5 l. és 1 l. palackokban, hordóborok 100 liter és 136 literenkint, végül hordóval vagy anélkül és jegyzet.

A hirdetési díjak „Tokaji Bor” jelzéssel a „Sátoraljauhelyi Takarékpénztár” címére küldendők be.

Tekintettel arra, hogy a legutóbbi szüret külföldön mindenütt rosszul sikerült, a most megjelenő hirdetésekbe felveendő borok iránt sokkal nagyobb érdeklődés várható.

A Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület szőlészeti és borászati szakosztályának elnöksége.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**
Helyettes szerkesztő: **Boboz Hugó.**
Laptulajdonos: **Éhlert Gyula.**

És zúgott véges végig a taps és nagyon melegen, valahogy a hangverseny — szenzációk lázával gyűrözte körül a programot — az ováció.

CAPUT 3.

A cigány rákezdett valami enyelgő, vidám bosztonra s a parketten hirtelen végig síkolt az első táncos pár, majd a második és sorra azután a többi. És tarka, színes forgatagokban áradt a vigság: mintha apró koboldok inceskedtek volna az emberrel, valami mesebeli köntösbe öltözött a terem. A többi azután a régi refrén: mélyen az éjszakai órákba nyult bele a mulatság és bőségesen, gazdagon ontotta elénk a mosolygós s minden gondról és minden küzdelemről megfeledkezett jókedvet.

Sok-sok forinttal viszi majd közelebb a négyeletet a maga céljaihoz a szombat éjszakai mulatság: elismerés illeti hát dr. Rosenthal Sándorné elnököt, aki fáradhatatlanul, nem lankadó buzgósággal munkálkodott az est sikerén. A négyelet mulatságai évről-évre a szezon legsikerültebbjei közül valók: a tradícióhoz hű maradt ezáltal is a négyelet és a mulatság minden sikeressége azon a nemes agilitáson fordult meg, melylyel dr. Rosenthal Sándorné és a rendezésben való társai: Róth Józsefné, az egyet pénztárosnője és Kozma Ármint titkár buzgólkodtak heteken át — a jótékony cél érdekében. (s. p.)

HIREK.

— **Kitüntetett adótárnok.** A király Moldoványi Géza m. kir. adótárnoknak nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a m. kir. pénzügyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. A kitüntetésről szóló okmányt Eiszenmann Oszkár kir. tan. pénzügyigazgató e napokban fogja ünnepélyesen a tisztviselői kar jelenlétében átnyújtani a kitüntetett adótárnoknak.

— **Menyecske bál.** — S. A. C. bál. Sátoraljaujhelyi előkelő urnői egy menyecske bál rendezését vették tervbe. A mulatság batyubál jelleggel lesz a vármegyeháza összes termeiben megtartva, még pedig, mint értesülünk február hó első felében. — Nagyaranyu táncmulatságot készül rendezni a sátoraljaujhelyi atletikai club vezetősége is. Mint értesültünk a rendező bizottság a védnökői tisztségre már megnyerte Meczer Gyuláné, Dókus Gyuláné, dr. Rosenthal Sándorné és dr. Haas Bertalanné urnókat, ezenkívül a bál sikere érdekében egy 40 tagú hölgybizottság fog nagy tevékenységet kifejteni, míg a táncrendezés az atlétikából lesz összeállítva. A bál bizottság elnöke a club vezére Dókus Gyula alispán lesz. — A bál határnapja még egyelőre megállapítva nincs, de a farsang legjobb mulatságának ígérkezik. Belépő jegyek febr. 1-től válthatók. Előjegyzés nem lesz.

— **A Szabad Liceumban** vasárnap közbejött akadályok miatt Olchváry Aladár és Ernő vonós kettős játéka elmarad, illetve február 12-ére halasztódik el.

— **A kassai ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy dr. Richtzeit Vilmos ügyvédet Nagymihály székhelylyel — a kamara lajstromába felvette; Debreczeni Bertalan sárospataki ügyvédet pedig önkéntes lemondás folytán a kamara lajstromából törölte.

— **Kifosztott ékszerüzlet.** Szenzációs feljelentést tett a rendőrkapitányságnál folyó hó 21-én Rude József helybeli ékszerész. Bejelentette, hogy atyjának, Rude Bernát ékszerésznek a „Vörös ökör” épületben lévő fiók-üzletét január 20-ának d. u. 5 órája és jan. 21-ének d. u. 5 órája között ismeretlen tettes feltörte és a bolthelyiség kirakat-szekrényében lévő 3327 korona értékű ékszereket ellopta. A feljelentés következtében nyomban és nagy apparátussal megindult a

nyomozás. Először a helyszínén tartották meg a szemlét, ahol megállapították, hogy az ismeretlen tettes a „Vörös ökör” épület udvari átjárója alól behatolt a Wanderer Náthán által bérelt raktárhelyiségbe, amelyet egy deszkafal választ el az ékszerüzlettől. Itt a deszkafalon fedeztek fel egy kisebb rést, amelyen keresztül a tettesnek a bolthelyiségbe kellett hatolnia. A raktárhelyiségben, a hová a betörő-tolvajnak az átjáróból okvetlenül be kellett jutnia, csodálatosképpen minden érintetlenül maradt. A sok gyümölcsessel megtelt kosár, cukorkákkal és egyéb élelmi szerekkel megrakott asztal, dacára a szűk helyiségnek helyén maradt és a raktárból semmi nem hiányzott. — Miután a tettes az ékszerüzletet az értékesebb tárgyaktól teljesen kifosztotta, a gazdag zsákmánnyal ugyanazon az ajtón át távozott, amelyen az udvari átjárón keresztül a raktárhelyiségbe jutott. Ezt az ajtót valószínűleg álkules segítségével nyitotta meg, mert külerőszak nyomait az ajtón nem fedezték fel. Az eddigi nyomozás értesülésünk szerint még nem vezetett eredményre. A rendőrkapitányság azonnal kibocsátotta a körözőlevelet.

— **A sátoraljaujhelyi takarékpénztár** folyó hó 22-én tartott közgyűlésében a Pekáry Gyula elhunytával megüresedett igazgatósági tagsági helyre Keresztessy Lajos ny. tábla bírót választotta meg; míg a Juhász Jenő lemondása folytán megüresedett takarékpénztári ügyészi állásra dr. Nagy Béla sátoraljaujhelyi gyakorló ügyvéd lett az igazgatóság által megválasztva.

— **Az új hajdudorogi gör. kath. vikárius.** Firczák Gyula megyés püspök hajdudorogi magyar görög. kat. vikárius helyére Jackovics Mihály szentszéki ülnök, alapítványi pénztárnokot nevezte ki. A kinevezés egy munkácsi egyházmegyei lelkészét, valamint az egyház híveit is a legnagyobb örömmel töltötte el. Az új vikárius a munkácsi egyházmegye legnépszerűbb és legszeretetteljesebb embere. Az új vikárius állását, melylyel a Hajdu, Szatmár és Szabolcs vármegyék gör. kath. egyházainak és iskoláinak felügyelete van egybekötve, április hóban foglalja el.

— **A sárospataki ref. jogakadémia** az 1910—11-ik iskolai év második fele február 1-én kezdődik; január 30—31-én lesznek a beiratkozások, lecke-könyv aláírások s febr. 1-én az összes előadások megkezdődnek.

— **Halálos műtét 40 fillérért.** Hlavati Andrásné jánosvölgyei parasztasszony tíz éven át sóvárgott hitese ura szerelme után, aki Amerikába vándorolt ki, de nem bírta tovább az egyedüllétét s áldozott Amór oltárán, aminek a múlt hónapban hangos következménye lett. A szerelem virága azonban anyja emlőit nem bírta használni, tehát egy alsóvírányosban lakó kuruzsló asszonyhoz fordult segítségért, aki a poronty nyelvét egy rozsdás borotvával 40 fillérért úgy megoperálta, hogy az harmadnapra kiszenevedett. A csendőrség kinyomozta a bűnös manipulációt és úgy a kuruzsló asszonyt, mint az anyát letartóztatta.

— **Táncestélyek.** A sárospataki állami tanítóképző-intézet ifjusága 1911. évi február hó 4-én, a főiskola táptintézetében jótékonycélu hangversenyvel egybekötött táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. — A sátoraljaujhelyi mozdonyvezetők köre folyó évi február hó 4-én a városi színházban Dókus Gyuláné fővédnöksége, Faragó Sándorné, Steinhöffer Sándorné és dr. Csizy Béláné védnöksége mellett táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor.

— **Galamb-tolvajok.** Orosinka Ferenc helybeli lakos bejelentette a rendőrkapitányságnál, hogy csukott istállóját feltörték és 9 darab 25 korona értékű fajgalambját ellopták. A feljelentés alapján a nyomozás meg-

indult, melynek során kinyomozták, hogy a galamb-tolvajok fiatal, 12—15 éves gyermekek, akik az istálló ajtajának zárját felfeszítették és így jutottak a galambokhoz. Ugyanezek a szép reményű fiúk ellopták egy Jókai-utcai gyártelepi tisztviselő ablakáról a hőmérőt, továbbá Herman Géza pékmester udvarából 8 és Dubay Nándor Kazinczy-utcai udvarából 2 galambot. A rendőrség a galambokat — három kivételével, melyet szabadon bocsátottak — a fiatal tolvajoknál megtalálták és tulajdonosaiknak átszolgáltatták.

— **Utóállítás.** Folyó hó 24-én pótsorozást tartottak Sátoraljaujhelyben, amely alkalommal a 65-ik hadkiegészítő parancsnoksághoz tartozó járásokból és Sátoraljaujhely városból összesen 23 újoncot soroztak be.

— **Elfogott kivándorlási ügynök.** A takesányi csendőrség járőre jó fogást csinált. Szedreske községben sikerült elcsipnie Zozulyák János és fia nagymihályi iparosokat, kik Vársárhely és Pazdicsról 10 embert kalauzoltak Galiciába kivándorlás végett. Az áldozatok beismerték, hogy vezetőjüknek 500 koronát fizettek fejéért. Miután a pénz tényleg megkevert, az ügynök a homonnai kir. járásbírósnak, a kivándorlók pedig a határrendőrségnek adták át.

— **Vásár áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Gálszécs községben a folyó évi szept. hó 27-ére és 28-ára eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen szeptember hó 20. és 21-én tartassék meg, miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Halálos baleset.** E napokban Laborecszögön halálos baleset történt. Grünwald Zoltán vargamester telepén a eser szárítását gőzzel eszközölték. A kazán aznap délután 6 órakor lett működésbe hozva, amidőn a hirtelen kiömlött forró gőz Grünwald Zoltán 3 éves kis fiát érte. A kis gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap ennek folytán meghalt. Megállapítást nyert, hogy a balesetért senkit sem terhel gondatlanság és hogy a sajnálatos eset véletlenül történt.

— **Elsült pisztoly.** Bazsó Sándor helybeli lakatostanuló egy 5 milliméteres pisztolyt javított munkaadója műhelyében. E közben egy golyóval megtöltötte pisztolyát, mely véletlenül elsült és a golyó a lakatostanuló bal tenyerébe furdott. A megsebesült fiút gyógykezelés végett az Erzsébet kórházban helyezték el.

— **Öngyilkosság.** Ondó János szalóki földműves 36 éves felesége január hó 18-án egy őrizetlen pilaiban férje borotvájával nyakának főttőreit elvágta és az ekkép szenvedett vérvesztéses folytán össze-rogyott. Midőn hozzátartozói a véres eseményre reájöttek, a szerencsétlen asszony már teljesen alélt állapotban volt. Bár a községben jelen volt dr. Róth Mihály málcai körorvos a sérült sebeit összevarta, Ondóné azonban a nagy vérvesztéses folytán már nem volt az életnek megmenthető és néhány órai kínos vergődés után kiszenevedett. A hatóság részéről Fejér Elemér tb. főszolgabíró dr. Widder Márk járásorvos kíséretében megjelent a helyszínén, akik konstataáltak, hogy a szerencsétlen nő elmezavart állapotban követhette el az öngyilkosságot.

— **Mákvirágok.** A helybeli rendőrkapitányságnak régen nem volt annyi fiatalkoru bűnös dolga, mint e napokban. Egy csapat fiut azért fogtak be, mert több helyről galambokat loptak, egy újabb szállítmánya a fiatalkoru bűnösöknek pedig azért került a rendőrség kezébe, mert folyó hó 23-án Schönfeld Béla kárára elloptak egy 14 korona értékű bórda-rabot és az udvari átjáróban álló lekvárral telt hordókból nagyobb mennyiségű lekvárt, melyet maguk

között jóízűen elfogyasztottak. A lekváros száju 9—14 éves fiukat még aznap elfogták.

— **Gázmotorkezelő tanfolyam.** A kassai m. kir. áll. felső ipariskolánál február hó 3-án gázmotorkezelő tanfolyam nyílik meg, mely március 16-ig tart. A tanfolyamra felvétetnek gázmotortulajdonosok, gázmotorkezelők, gépészek, géplakatosok és általában oly egyének, kik ilyen motorok készítésével vagy kezelésével foglalkoznak vagy foglalkozni kívánnak. Bővebb felvilágosítást ad az intézeti igazgatóság.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Központi Takarékpénztár Sátoraljaujhely: Január 29. d. u. 3 óra.
Megyei Általános Bank Sátoraljaujhely: Jan. 29. d. e. 10 és fél óra.
Tokajvidéki keresk. és gazd. bank Tokaj: Január 29. d. e. 11 óra.
Bodrogközi Takarékpénztár Királyhelmez: Január 31. d. e. 10 óra.
Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár: Febr. 2. d. u. 3 óra.
Sátoraljaujhelyi Népbank mit Takarékpénztár: Február 2. d. e. 11 óra.
Sátoraljaujhelyi kölcsönös öns. hitelszövetkezet: Febr. 5. d. e. 11 óra.
Zemplénmegyei keresk. termény és hitelbank Sátoraljaujhely: Február 8. d. e. 10 óra.
Tokajhegyaljai Takarékpénztár Tokaj: Február 12. d. e. 10 óra.
Sztropkói Takarékpénztár: Febr. 12. d. u. 3 óra.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás

a Tokaj-Hegyalja szőlősgazdához!

A tokaji bortermelés helyzetét, viszonyait, a bor kitünőségét, hozzáférhetőségét ismertető s a tokaji bor iránti érdeklődést a nagy közönségnél felkölteni hivatott „Tokaji Bor” című, magyar, német és lengyel nyelven szerkesztett hirdetősi lapunk 3-ik számát 15.000 példányban a folyó év tavaszán fogjuk megjelentetni.

Miután a lap, különösen a hirdetések összeállítása sok időt vesz igénybe, tisztelt szőlősgazdáinkat felkérjük, hogy hirdetéseiket a „Gazdasági Egyesület” címére legkésőbb február hó 15-ig beküldeni sziveskedjenek. Ezentul érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

A hirdetések ára: egész oldal 200, háromnegyed 140, fél 100, negyed 50, nyolcad 30, tizenhatod 20, egy sor 4 kor. — A soros hirdetéseknek a következő rovatokat kell tartalmazniok: termelő neve, lakhelye, készlet hl.-ben, évjárát, fajta, árak koronákban és pedig 0-5 l. és 1 l. palackokban, hordóborok 100 liter és 136 literenkint, végül hordóval vagy anélkül és jegyzet.

A hirdetési díjak „Tokaji Bor” jelzéssel a „Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár” címére küldendők be.

Tekintettel arra, hogy a legutóbbi szüret külföldön mindenütt rosszul sikerült, a most megjelenő hirdetésekbe felveendő borok iránt sokkal nagyobb érdeklődés várható.

A Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület szőlészeti és borászati szakosztályának elnöksége.

Felélő szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Főmunkatárs: Majtényi Géza.
Helyettes szerkesztő: Roboz Hugó.
Laptulajdonos: Éhlert Gyula.

LEGUJABB SZERKEZETŰ
CZIMBALMOK

Schunda V. József
cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hirneves gyármányaiból
állandó bizományi raktár
van
Werner Sárrika
cimbalom-magániskolájában
Sátorajauhely, Deák-utca 3. sz. alatt

Igen kedvező részletfizetési módok.
Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Eladó ház.

Sátorajauhelyben 5 szoba,
2 pincze, jégverem és kertből
álló családi ház — a tulajdonos
távolléte miatt — eladó.

Czime megtudható e lap ki-
adóhivatalában.

(Ügynökök díjaztatnak).

Bérbeadó lakás.

Egy új modern 5 szobás lakás,
fürdő- és 2 előszobával, konyha,
kamara, mosó konyha, borpince,
egyéb mellékhelyiségekkel és
kerttel együtt május 1-től kiadó.

Bővebbet Andrassy-utca 35.
szám alatt.

MÜLLER DEZSŐ

SELYEM- ÉS SZÖVET-ÁRUHÁZA

SATORALJAUJHELY. Rákóczi-utca 6. (Matyasovszky-féle ház)

==== Állandóan nagy választék: ====

alkalmi ruha-kelmékben,
török és sima gázokban,
selymek, női szövetek, csipkék,
ruhadiszek,
legujabb színházi schálók stb.-ben.

==== Feltűnő olcsó árak: ====

egy ruhára való selyem 26 kor., egy egész
kosztüm a legujabb női szövetből 9 kor.,
himzett vászon ingek 7 kor.-tól 12 kor.-ig,
schiffon és batiszt ingek 2 kor.-tól 6 kor.-ig
a legujabb kivitelben.

Rumburgi vásznak, schiffonok és kana-
vászkok a legjutányosabb árban!

Női szabászati és varrótanfolyam.

Értesitem Sátorajauhely és vidéke uri hölgyközönségét,
hogy a Deák-utca 63. sz. alatt, társulva özv. Valkovszky Elekné
urnővel

női szabászati és varrótanfolyamot nyitok.

Az első fővárosi szabászati intézetben nyert képesítem
folytán elvállalom uri hölgyeknek a francia és angol szabászat,
valamint varrásban való teljes kiképzését.

A tanfolyam alatt a növendékek maguk készíthetik el a
saját és hozzátartozóik toilette szükségleteiket.

Vidéki növendékek bennlakásra is elfogadtatnak.

Beiratásokat elfogad d. e. 10-12, d. u. 3-5 óra között
és bővebb felvilágosítással szolgál: özv. Valkovszky Elekné
urnő Deák-utca 63. szám alatt.

Tisztelettel **Brakenhoff Amelia.**

Valóságos Istenáldás!!

a debreczeni szárított és tőzeggel komposztírozott fekáltrágya.
Elsőrendű felül nem mulható légeny és foszfortrágya szőlők, gyümölcsösök,
kapasnövények trágyázására. — Vezérképviselő:

KLÁR ANDOR DEBRECZEN
Piacz-utca 77. sz.

Számos elismerő levél!

Telefonszám 445. Használati utasítás és részletes felvilágosítás díjmentesen.

A készlet rövidesen elfogy, siessen szükségletét megrendelni. Kipróbálni bármily
kis mennyiségben el ne mulassza!

Szuperfoszfát, thomassalak, feltárt-csontliszt vaggonszámra és kisebb meny-
nyiségben is irodámnál megrendelhető.

A műtrágyából állandó raktár!

Bérbeadó lakás.

5 szoba és mellékhelyiségek-
ből, istálló, kocsiszin és kertből
álló lakás folyó évi május 1-étől
bérbeadó.

Czime kiadóhivatalunkban tud-
ható meg.

MEGHIVÓ.

A Sátorajauhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak

1911. évi február hó 2-án délután 3 órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XXXIX. évi

rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és felügy.-bizottság részére a felment-
vény megadása feletti határozat.
5. Az 1910. évi mérleg és osztalék feletti határozat.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, valamint
az évi zárszámadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet
helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő
szakaszára:

43-ik szakasz. A közgyűlésen résztvenni óhajtó részvénye-
sek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb
a közgyűlés megkezdése előtt az intézet igazgatóságánál le-
teményezni.

Kelt Sátorajauhely, 1911. évi január hó 4-én tartott igaz-
gatósági üléséből.

Az igazgatóság.